

למדנו שכל אשה לא פורשת ולא מלאה דם, מן פתורה פרי היא בחזקתה וא"ל שום בדיקה - ואצ"פ שברור לנו שסוף דם לא (חול) משעת וסתה משה לפי פני"ב אם יש לה וסת קבוע). לעומת זאת, אחרי שפתחילה לראות דם פרי חזקת האשה פשתנתה לחזקת אמצאה - ואצ"פ לומר שפ"א משה לראות דם יוכיח בודאות שפסוקה.

המשנה בפרק תינוקת אוסקת בנה מצ"ן תורה שפ"א אצ"פ שבעת ימים ואבדת מיד אחרי ז' אפילו ראות כ"ז - ובתנאי שתפסוק מראות בסוף ז' - שפ"א ביום ח' יש לה דין זהב קטנה (אם תמשיך לראות ז' ימים פרי היא זהב גדולה ואצ"פ ז' נקיים).

המשנה נה ד"ל ס"ח א"א, נה שבדקה... בחזקת ספורא, ורש"י

לפי פת"ק בדיקת שחרית של שביעי לראייתה שנמצאת ספורא נותנת לה חזקה שפסוק דם אצ"פ בבדיקה אבדת בלילה וספורא (מפ"ת).

ע"פ המשנה, ור"י יפודה אומר... בחזקת אצ"פ

שי"ת ר' יפודה פ"א שאין בדיקת שחרית מוכיחה שכבר לא תראה אם כנסת לילה שמיני וחייבת לבדוק דקראות סוף יום שביעי - מן המנחה ומצ"פ.

ע"פ, וחכמים אומרים... ורש"י

החכמים מקילים אפ"י יותר מת"ק - שלפי פת"ק די בבדיקת שחרית של יום שביעי ולפי החכמים אפ"י בדיקת שחרית של יום שני וא"כ ישנן שלש שיטות: לחכמים אם בדיקה שחרית יום שני א"ל יותר, לת"ק דוקא ביום שביעי - אלא שביום שביעי ד"ל אם בבדיקת שחרית, ולר"י יפודה חייבת לבדוק בשביעי מן המנחה ומצ"פ.

ע"פ בגמ' ס"ח א"א, תנא אומר לו לר"י יפודה... מצ"ן פתוח, ורש"י

בברייתא חלקו על ר"י יפודה - אפ"י יש לחשוש שראתה אחרי בבדיקה למה לא נחוש ע"פ אחרי בדיקה מן המנחה ומצ"פ! וחולקים על ר"י יפודה שם בברייתא סבורים שאפילו בדיקת שחרית ביום ראשון מספקת ומקילים אפ"י יותר מחכמים שבמשתנה ור"י פ"י סבור כחכמים שבמשתנה שאין בדיקת יום ראשון מוציאה מפ"א שביום ראשון חזקתה לראות כל פ"א.

הרמב"ם פרק ו' איסורי ביאה דל' כ', בחזקת ספורא, ויום ראשון...

הרמב"ם פסק כמו החכמים במשנה שאין בדיקת יום ראשון מספקת.

העכות נה לרמב"ן פרק ב' העכה א', ראותה בזמן הזה... בשחרית

הרמב"ן קובע העכה למשה אחרי חומרת ר' זירא שחוששת לכל ראיית דם כאילו היא זהב ואצ"פ ז' נקיים ומחילה תכלית בבדיקה בזה"ז היא לאפשר פתחלת ספירת ז' נקיים - אפסוק הרמב"ן כחכמים כמו שראינו ברמב"ם שאין בדיקת יום ראשון מוציאה, אלא שרמב"ן חידש ש"ס בדקה כל בין פשטות בודאי י"א פ"א בספרה ו"ס החכמים מודים שמוציאה. (ודוקא כל בין פשטות מפ"א אצ"פ פחולקים על ר"י יפודה בברייתא).

תורת הבית לפרש"א בית שביעי שער חמישי, ואצ"פ... פסק, ולפיכך... בדבר

הפרש"א פסק כמו פתנא בברייתא אפ"י ביום הראשון מפ"א - ולכאורה פשוט לבדיקת שחרית וא"כ - לפי פרש"א די בבדיקת יום ראשון שחרית, ולרמב"ם ורמב"ן דוקא בבדיקה למשך כל בין פשטות ומ"ס ש"ן לפתחלת פראי"פ ואילך די בבדיקת שחרית.

תורת הבית הק"ר שם... כל ספק

למשה פחמיר פרש"א לכתחלה בבדיקת כל ביה"ש א"י מוקח באיזה יום שיה"פ

ש"ע י"ד סי' קל"ו סעיף א' ור"י דברי המחבר

הש"ע פסק כמו חומרת פרש"א לכתחלה, ובדיעה ד"א סמך על שיטת פרש"א שבדיקת שחרית מפ"א אפילו ביום ראשון אלא כרמב"ן, וז"ל מוקח לכל ביה"ש.

ופנה, לרש"י ותוס' יש פירוש שנה בברייתא מזה שראינו ברש"א -

תוס' נה ד"ל ס"ח א"א ד"ה אומר... ומצ"פ ספורא

תוס' פקשו על ר' יוסי בברייתא של רבי בבדיקת שחרית ע"פ ביום ראשון מוציאה - מדבר ר' יוסי בד"ל ג"ע ש"כ בבדיקה מן המנחה ומצ"פ דוקא, ותיר"ל ש"ס בדקה שחרית ומצ"פ ספורא א"ל שוב לבדוק אחר"כ אב"א אם ראותה דם באותו יום (ול"א משנה אם זאת תחלת ראייתה או שכבר פתחילה לראות לפני כמה ימים) חייבת לבדוק מן המנחה ומצ"פ דוקא.

ולכאורה דברי תוס' תמוזים שהרי מפורש בגמ' אפילו פ"י רבי שואל על יום ראשון אצ"פ ר' יוסי אומר שפ"א בחזקת ספורא - ואיך שייך לדבר על יום ראשון לראייתה אם לא ראתה בו ביום!

הפרש"א נה ד"ל ס"ח א"א ד"ה תוס'

לפי תוס' המנהג נה ד"ל א"א על יום ראשון פירוש בדיקת ל"פיים של יום ראשון ולא בדיקת שחרית, שאין בבדיקת שחרית של יום ראשון כדי לקבוע שנתם מצי"פ ל"ע.

כדבריו של מפרש"א בתוס' מפורש ברש"י-

12 רש"י נזה דל' ס"ח ע"ב ד"ה מי איכא דאנן דאנן

ואי"כ לשיטת רש"י ותוס' בדיקת שחרית ביום פראשון דראייתא איננה מוציאה לכ"ע. ולפי פתוס' דר"י יוסי אין סומכים על בדיקת שחרית אחר שראתה דם בו ביום אפי' אם איננו יום פראשון.

דענן פלכפ ראינו פסק פשוט שבדיעה אין בדיקת יום ראשון מספקת אם לא שבדקה כל בין פשמות (כראב"ס וראב"ן שפסקו כחכמים שבאננה). פרא"א חולק-

13 שו"ע יו"ד סי' קצ"ו סעיף ב', ורא"א

פרא"א פסק כברייתא שאפי' בדיקת יום ראשון מוציאה - אבד כפירוש של רש"י ותוס' שזריכה בדיקה מן פאנחה ומאעלה דוקא. ואי"כ - בשאר כל פיא"ס אפי' שלכתחלה מחמירים לבדוק ע"י מוכ כד בין פשמות (פרא"א מוציאה לשי"ע לכתחלה), בדיעה אפי' בדיקת שחרית מפניא. אבד ביום פראשון - דפי פשוט פאנן פוא לעיכובא. ורא"א אם בדיקה מן פאנחה ומאעלה אין פאנן מאכב.

14 חוות דעת ביאורים סי' קצ"ו ס"ק א'... כמבואר בסעיף ב"

פחו"ד פחמיר סוס ראתה בו ביום אלו אם אינו יום ראשון דראייתא דא די בבדיקת שחרית משני צדדים: אי דפי פתוס' יכוד לפיות שפולכפ כר' יוסי סוס ראתה בו ביום זריכה בדיקה מן פאנחה ומאעלה דוקא. ב' פאנן אנו בקיא"ס במראות דמים ותמידי יש לחשוש שפדמים שראתה בימים שקדמו לפיוס פיו ספורים ופיוס יום ראשון דראייתא.

15 וסדרי אפרה סי' קצ"ו ס"ק א' ד"ה ע"ב... נחמרת

פ"סד"ע פסק כשיטת פאנחה שבוים ראשון דראייתא זריכה לבדוק במוך כל ביה"ע דוקא. ואפילו אם פפסיקה באפרה ובאננה ימי ספירתה ראתה שוב - פרי זב יום ראשון דראייתא ופאנן מאכב.

ואי"כ - אשה שרו"פ לפפסיק באפרה ביום שלכא ראתה בו דם כלל. מציקר פדן תוכל לבדוק בבוקר ודיה - אולכא שלכתחלה תחמיר לבדוק מן פאנחה ומאעלה ואם לפשעיר מוכ בפנים כל ביה"ע. אם ראתה בו ביום דפי פשוט ופרא"א כל שלכא פ"ה יום ראשון דראייתא דינה כאילו לא ראתה בו ביום וכנ"ל. ולפי פחו"ד זריכה לבדוק מן פאנחה ומאעלה דוקא. ואם פ"ה יום ראשון דראייתא - דפי פשוט וסדרי אפרה פאנן מאכב. ורא"א דיה אם בדיקה מן פאנחה ומאעלה.

16 חזון איש יו"ד סי' ז' ס"ק נ"ד... זמן אחר

פחזון איש מסתפק אם ראתה בלי"ע ורו"פ לפפסיק למחרת - פאם דפי פתוס' אפטר פה לפקל בבדיקת שחרית.

6 ראתה בזמן הזה יום ראשון בשחרית ופסקה בו ביום אינה מונה מיום המחרת עד שתחזור לבדוק והיו ידיה בין עיניה כל בין השמשות, שחזקת כל היום הראשון כולו טמא שהוחזק מעין פתוח ודמים חוזרין לה אפי' שפסקה בשחרית, ויש מיקל בדבר מכיון שבדקה ופסק הדם ולאחר זמן מצאה טהור הרי זו בחזקת טהורה.

7 ואע"ג דר' לא שאל בראשון דקסבר דבראשון לא עלתה לה בדיקה אלא אם כן הפרישה טהרה בין השמשות הואיל והוחזק מעין פתוח, ולבסוף נמי לא אשכחן דאיפשיט ליה לגמרי דהא מעיני שלא שאלתי קאמר, מכל מקום כיון דאיהו קאמר טעיתי שלא שאלתי וקא יתיב מעמא דמסתבר למהר בראשון כבשאר הימים ואשכחן כברייתא דמיפרשו בהדיא מה לי הפרישה טהרה מן המנחה ולמעלה בשבתני מה לי הפרישה בראשון שמעינן מינה * דראשון כשני דכיון דפסק פסקי, ולפיכך אעפ"י שבד הגשים עכשיו ספק גדות ספק זבות - ואפשר שהיא נדה ומעינה פתוח אפילו הכי כל שהפרישה טהורה ואפילו ביום ראשון הרי זו בחזקת טהרה, ויש מחמירין בדבר.

8 תורת הבית הקצר האשה שראתה ב' או ג' ימים והרגישה שפסקי דמים שלה אם לא בדקה עצמה אפי' שהרגישה שפסקי דמים הרי זו בחזקת טמאה עד שתפריש כטהרה. בדיקה עצמה שחרית ומצאה טהור אעפ"י שלא בדקה עצמה בין השמשות הרי זו בחזקת טהרה. ראתה יום א' בלבד ופסקה בו ביום ובדקה עצמה ומצאה טהור הרי זו בחזקת טהרה, ויש מחמירין בזה מספק הואיל ומעינה פתוח. ילעולם יהא אדם מלמד בתוך ביתו שחתה האשה בדיקה עצמה יום הפסק טהרה במקד דחוק ויהא שם כל בין השמשות שוו בבדיקה מוציאה מידי כל ספק.

16 (מד) ויש לעי' לפי' תו' דביוס הראי' צעינן דדיקת המנחה דוקא, אי ראתה זלילה, אי מהני דדיקת שחרית, דאפשר העעס דצעינן הפסק זמן מה ומן המנחה חשיב זמן אחר,

למנוע אחרים שפסיקה באשף בשנתה חקתה מנציין פתוח למניין סתום. וא"כ פ"י מקום לומר שאין באשף לריבך לבדוק את אמתה בכלל בימי ז' נקיים וכמו שאין הפורה חייבת לבדוק את אמתה בהצדקה שלטת וסתם.

המשנה מניין לא כן-

12 הנך דף ס"ח א"ב משנה, הבל... ורש"י

דפי ר"א די בבדיקת א' וז', דר' יהושע אין שום יום אולם למנון ז' א"כ בבדיקה בו ובכל זאת כל שלטת ראיתה דם בשאר ימיים לא נותרו ימיים שבדיקה בהם, ולפי ר"ע כל שלטת בבדיקה בו ביום חוששים שראיתה וסותרת ימיים הפוזמים.

13 ע"פ בגמ' תני ר' יוסי ור' שמעון אמרי... כרבי אדילצרי, ורש"י

הנה מ' כנראה הבינו שאין התנאים חוששים שבאמת ראיתה בימי הפסחה שפרי הפסיקה בהפחה מניצני סתום, אלא שגופרה דפי מחייב שפיימים יפיו ספורים בהפחה - שתוכח אפירתה באותם ימים, ונחלקו בתנאים בפירושו של ימים ספורים בהפחה: **סברת ר"ע** (שלפי ר' יוסי ור' שמעון פ"א בסברא הפשוטה נכולן) פ"א כדברי רש"י, בצי ספורין ובדוקין - שפחיוב לספור ז' נקיים דורש רמז אבנפה של ודאות א"י בבדיקה לפוכיח שלטת ראיתה, ואם לאו בבדיקה איזה יום פרי דפי רמת פודאות פדרוש יש לנן לחשש שראיתה וסותרת את ימיים שספרה כבר. **ר' אדילצרי סובר** שאין דין, ספורין ובדוקין אע"כ כל יום הנפרד - אלא אע"כ שבת ימיים כיחידה אחת, ואם פוכח א"י בבדיקה בתחלה ובסוף שלטת ראיתה פרי יש דם שבאז ימים ספור ובדוק, ויילו **סברת ר' יהושע** (שבגמ' התקשו בהבנתה) פ"א שכל יום מחייב פוכחת אפירתה הנפרד - וכר"ע, אלא שאם לאו בבדיקה איזה יום - א"ע"פ שאין פיוס פפוא אולם דפי לנקיים - בכלל זאת לא נותרו ימיים שקדמו לו שפרי הפסיקה בהפחה מניצני סתום ואין לנן חשש אמיתי לראיית דם, (אבל קשה אע"כ שלפי דעת פודאות פדרוש לספירת ז' אין לנן פוכחה שלטת ראיתה באמת - וכמ"ש ר"ע).

הפחכה קבצה פנה אפון פוסקים כדברי ר"א שבבדיקת א' וז' י"א, אלא מנלשן פמשנה שכל ז' בבדיקה -

14 תוס' הנך דף ז' א"ב ד"ה רבי אדילצרי

לכתחלה בבדיקה כל יום וז' ימי ספירתה (מלבד הפוסק אפרי)

15 מרדכי הפכות הנך סי' תשל"ז, וכד אמתם ז' נקיים... קודם די'ה'

דפי פמרדכי בבדיקה כל יום בוקר ואר.

וכל ז' לכתחלה, אבל בבדיקה ראיון שפחכה כר"א שאם בבדיקה א' וז' אע"כ כל שבאז דימי ספירתה -

16 הנך דף ס"ח א"ב, איבצי דפו... סופן ליכא (תנינא)

דרב ע בבדיקת יום א' מספקת, ולרבי חנניא דוקא א' וז'

17 ע"פ דף ס"ט א"ב, אמר רב שמת אמר רב ירמיה... קמ"ד, ורש"י

דפי רב די או בא' או ב' ז'

18 בצדפי הנפך דפראב"ד עזר פספירה ובדיקה, מיהו... פאמל"א

פראב"ד פסק כרב פפוס"י ע"א או ז' לאו דוקא אלא ס"י בבדיקה אחת באיזה יום שתפ"ה.

19 מרדכי הפכות הנך סי' תשל"ז, ואם שכחה... וסופר פמלוות

פמרדכי (בשם ספ"ת וס"ט) פסק כר' חנניא שפבדיקה בא' וז' ב' דעיכובא, ולפחות לא יעברו יותר ממשנה ימים בלי בבדיקה

20 ע"פ י"ד סי' קל"א סע"ף ד' דברי פמחר

דע א' פ"א פראב"ד, דע ב' פמרדכי - ואין דפק"ד

21 דגדל מרבה ד"ה וביום השביעי

פדע"ר מיק"ד אם לא עברו חמש ימים בלא בבדיקה אפילו אם לא בבדיקה ביום ראשון

22 פתחי תשובה אות ח'

אם כואב דפי א"י לבדוק אלא בא' וז' אפי' לכתחלה.

23 חידושי ר"ע אי"ע ע"ש

דפי ר"ע אי"ע יש חיוב לבדוק ע"א את חלוקה - א"ל שאם תמלא כתם אע"פ חלוקה ע"א באופן שכתם אמר פרי אין פכתם מנא מפ"ת - ולכאורה סובר ר"ע אי"ע (מקור דבריו מפראשנים) מדרבנן ספירה מחייבת ע"ש פ"ז ספורים ובדוקים מכתמים.

³ **שאלה:** הא דמסקינן יום שפוסקת בו אינה עולה לספירת שבעה נקיים ובעינן שבעה שלמים שאינם חסרים אפילו משהו, אם כבר התחילו הקהל להתפלל ערבית ועוד היום גדול יכולה להפסיק באותה שעה ולא אמרינן הואיל ועשו הקהל ליום זה לילה לענין ערבית יחשב נמי כיום של מחרת ולא תועיל לה הספירה ביום זה, או דלמא תועיל דהא מ"מ לאו לילה הוא יועיל או לאו.

תשובה: יראה דיש להחמיר דלא תפסיק בטהרה אלא קודם תפילת ערבית, אבל לאחר תפילת ערבית הואיל והתפללו כבר, או אפי' אם היא לא התפללה אלא הקהל התפללו כבר, עשו אותו מקצת היום לילה לענין תפילה, שרוב אין לעשותו יום לענין הפסק בטהרה¹, שהרי לעולם צריכה להפסיק בטהרה קודם הלילה של יום תחילת הספירה, שאם תמתין אפי' רגע אחד בלילה שוב אין היום עולה למנין ד' כדמוכח קצת בפירש"י בטועה דפ' המפלת². ובנ"ד נמי חשבינן לאחר תפלת ערבית לילה,

⁶ **כתוב נמרום הדשן**
 [ו] שאם התחילו הקהל להפיל ערבית ועוד היום גדול יש אומרים שיכולה לבדוק באותה שעה ותחיל מיום המחרת והוא ז"ל מלוק בדבר משום דכיון דהתחילו הקהל להפיל ערבית כבר עשו אותה שעה לילה היילך חשבינן כאילו הוא מיום המחרת והילך אין יום המחרת עולה לה מן המנין דיום שפוסקת בו אינה סופרתו למנין שבעה והאגור (סי' אלף ע"ז) כתב שמהר"י מולן (שו"ת מהר"ל המדשן סי' ט"ז) השיב כסברא ראשונה דאחר תפלת ערבית נמשך יום לענין הפסקה ואפילו נערכ שבת אחר תפילת ערבית וקבלת שבת כי היא פוסקת לא שייכא לענין נדה:

¹⁸ מיהו אם לא בדקו אלא יום ראשון ויום שביעי טהורים^{28*}. ועוד אמרו בגמ' שאם בדקה בתחלת שבעה חוץ מבדיקת יום ההפסקה ושאר כל הימים לא בדקה, אי נמי אם בדקה בסוף השבעה ולא בדקה בתחלתן טהורה. ואם בדקה באמצע השבעה ולא בדקה לא בתחלתן ולא בסופן לא שמענו^{28**}. ומסתברא לקולא, שהרי שנינו בהפסקת נדה, גדה שבדקה עצמה יום השביעי שחרית ומצאה טהור אחר שבעת הימים בדקה ומצאה טמא הרי זו בחזקת טהרה וכו' חכ"א אפילו בשני לגדתה בדקה עצמה ומצאה טהור²⁹ הרי היא בחזקת טהורה הכא³⁰ בעי בדיקה והכא בעיא בדיקה, הכא סגי לה בבדיקת האמצעי והכא סגי לה בבדיקת האמצעי.

³ לא תבדוק לא בכגד
 שחור ולא באדום ולא בכגד פשתן חדש אפילו
 שהוא נקי ולבן מפני שהוא קשה אלא בצמר נקי ורך
 או בצמר גפן או בכגד פשתן ישן שהוא נקי ורך.

⁷ תנן בפרק קמא דנדה המושמשת בעדים
 הרי זו כפקידה, ואמרינן עלה בגמרא (ה א) אמר
 רב יהודה אמר שמואל עד שלפני תשמיש אינו
 ממעט מפקידה מאי טעמא אמר רב קטינא מרוך
 שמהומה לביתה אינה מכניסתו לחורין וסודקין.
 ודקדק מכאן הרב רבי אברהם ז"ל (שם ד"ה הנה
 ראינו) דכל לבעלה אינה צריכה בדיקת חורין
 וסדקין, נראה שהוא ז"ל מפרש מתוך שמהומה
 לביתה אינה בודקת בדיקה יפה הצריכה לטהרות אלא כמה שצריכה עכשיו לביתה.

⁸ **והרמב"ן** ז"ל (ה א) הכריע בדבר בדיקת ההפסקה שהיא להעלותה מטומאה
 לטהרה צריכה חורין וסדקין אבל בדיקת השבעה דבחזקת טהרה
 עומדת בבדיקה כל דהו סגי. [ה]

⁹ וגם זה אינו מספיק לדעתי דכיון שאתה מצריכה
 בדיקה בימי ספירה או בתחלתה או בסופה או בכולן למר כדאית ליה ולמר כדאית
 ליה בשילהי מכילתין (ט א) ואם לא בדקה כלל הרי היא בחזקת טומאה אף אתה מצריכה בדיקה בכל מקום
 שמיטמאה בו דמה הועילה זו בחצי בדיקה אם אתה חושש לה אע"פ שהפסקו טהרה זיל חוש לה אפילו לחורין
 וסדקין. ואם אי אתה חושש לחורין וסדקין מפני מה אתה מצריך לשאר המקומות, ואדרכה הדעת נותנת שיהו
 חורין וסדקין צריכין בדיקה יותר מפני שהן המעמידין. ועוד דכל בדיקת חורין היא שנקראת בדיקה, אבל בדיקה
 שלא בחורין אינה נקראת בדיקה אלא קינות,

¹¹ **ההיא!** דבדיקת אשה ב' נקיים עד מקום שהשמש וכיון דא"א לנשים כולי האי אין להחמיר עליה ביותר,
 דש, כבר שמעתי מדקדקין בזה, אך בשאר והנח להם לישראל וכו'.
 חיבורים לא כתבו רק בדיקה יפה לחורין ולסדקין.

¹⁴ ובדבר אם רשאה לרחוץ עצמה באר"מ יפה
 קודם הבדיקות
 תחכה זמן קצר
 כרבע שעה בערך ולעשות הבדיקה.

² (נז) זה לשון תוספות במסכת כתובות בפרק המדיר דף ע"ב (ע"א ד"ה וספרה): וספרה לה לעצמה, ואם תאמר אמאי אין מברכת זבה על ספירתה כמו שמברכין על ספירות העומר, דהא כתיב וספרה. ויש לומר דאין מברכין אלא ביובל שמברכין בית דין בכל שנה, שלעולם יכול למנות כסדר וכן עומר, אבל בזה שאם תראה תסתור אין לה למנות, עכ"ל התוספות*. דקדקתי מדברי התוספות שאין ראוי לה לברך בשום דיש חשב ברכה לבטלה, אבל לספור בלא ברכה היא מחויבת, דהא כתיב וספרה לה. ואין לומר מאחר שלא תוכל לברך ממילא לא חייבה התורה לספור, זה אינו, דהא הברכות מדרבנן, ואם כן מאיזה טעם לא תמנה, ואם תסתור, תחזור ותמנה, כדי לקיים וספרה לה שתספור שבעה ימים רצופים. ומה שסיימו התוספות בדבריהם אין לה למנות, פירוש למנות עם ברכה, כי כן התחילו התוספות והזכירו בדבריהם ברכה, ואפשר שהוא טעות סופר וצריך לומר אין לה לברך. וכן נהגתי כל ימי, וצויתי לאשתי שתספור לעת הערב קודם שקיעת החמה היום יום א' לספירת ליבוני, היום יום ב' לספירת ליבוני כו' וכן כולם.

³ **קבג מכתבו מן אסרו מן הצלחת הגיעני בשבוע זה.** והנה מ"ש מעלתו להסירה את הנשים להמנהג כדברי הגאון הקדוש בעל של"ה שנימי ספירת הנקיים תמנה בכל יום ותאמר היום יום אחד כיון דכתיב וספרה לה עיון בס' של"ה ד' ק"א ע"א: אוסר אני הגאון הקדוש הזה לרוב קדושת הכיבודו נתייחס בו חובב מלוא לא ישבע מלוא ורלה למען לרקו להגדיל תורה ולהרבות במלות. אבל אלולי אחר מ"כ של הגאון אין דבריו מתקבלים ואם המקרא הזה מלוא הוא למה לא מנאו הרמב"ם והרמב"ן ובה"ג וכל מוגי המלות למלות עשה ואיתוספו לתר"ג מלות שתי מלות מלוא ב"ב לספור שהרי גם ב"ב כתיב וספר לו שבעת ימים ומלוא ב"ב וספרה לה ואפילו אם נימא דזב וזבה כחדא נינהו איתוסף עכ"פ מלוא אחת. אלא ודאי שאין זו מלוא רק הכתוב אומר" שהשניט שיהיו שבעה ימים הללו נקיים שלא תסתור ואין זה דומה למה דכתיב בעומר וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' שמיותר לגמרי דהוה ליה למכתב וביום החמישי מיום הביאכם את עומר התנופה ממשבוטים הביאו וגו' ולמה כתב וספרתם ח"ו שמלוא לספור וכן וספרת לך שבע שבתות דיוכל ג"כ מיותר דהוה ליה למכתב וכתב יעברו שבע שבתות שנים יתנו לך ימי שבע וגו' ולמה כתב וספרת ח"ו שמלוא לספור אבל ב"ב וזבה אי כתיב ב"ב וכי יתער מזובו ישב שבעת ימים וספרתם ח"ו שאין לריכין להיות נקיים ולכן כתיב וספרת שני"ך שישיג עליהם שיהיו נקיים וכן ב"ב. וזה כוונת התוספות בכתובות ע"ב ע"א בסוף ד"ה וספרה לה שכתבו דאין מברכין אלא ביובל כו' שלעולם יוכל למנות כסדר וכן עומר אבל זבה שאם תראה תסתור ח"ו אין לה למנות. כוונת דביוכל ועומר שמייד הזמן נמשך כסדר לא לרי"ך קרא למכתב וספרת שהרי אין לרי"ך זבה השננה כלל ח"ו מלוא היא אבל בזבה שאם תראה תסתור ואין הזמן עובר ממילא ולרי"ך השניה על זה ואם כן אין כוונת הסכסוך ב"ב שיהיה על הספירה אלא על השננה שיהיו נקיים ולא למנות לך אין לה למנות. וזהו הגלגל"ד לדמות עיקר דברי של"ה.

⁴ **ואם תשאל, למה חייבו זכריים לכרכה למנות השנים שבע שבע מדכתיב וספרת לך, ולא ראינו מעולם שימנה הזב ימי ספירו ולא הזבה ימי ספירתה ואע"פ שכתוב בהם ויקרא ט"ו, י"ג וספר לו, וספרה לה, וזולתי שחייבים שיתנו לב על הימים, אבל לא שיתחייבו למנותם בפה ולברך על מנינם.** תשובת דבר זה מה שהקדמתי לך בראש ספרי, כי כל ענין התורה תלוי בפירושו המקובל, וכמה כתובים נראים בהיפך זה מזה, וכמה קושיות וכמה סתירות יתחדשו על כל מי שלא ידעו, ואשר ידענו על כוונתו יראה כי כל דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה אמת". וכן באתנו הקנולה שצווי וספרת (לך) דיובל צריך מנין בפה, וצווי הספירה הכתוב בזב וזבה אינו אלא השגחה בימים, ומנהגן של ישראל בכל מקום כך הוא, ואע"פ שאינם נביאים, בני נביאים הם".

⁷ **ומסתברא** דאינה צריכה הפסק מורה ולא בדיקה כלל בימי הספירה לא כחלחון ולא בסופן אלא כל שהמנינה שבעה ימים אחר תביעה הרי זו מובלת ותהורה שהרי זו לא ראתה כלל ודין אף אם אחת חושש שמא ראתה ופסק הרם מיד ולא שתאסור אותה כרואה וראית שמענינה פחות. ואע"פ שאמורנו צריכה שתחשב שבעה נקיים לא נקיים ספורים כפנינו ואפילו כחלחון או בסופן כשאר נקיים דוהר דעלמא קאמר, אלא כל שלא הנישה כרם תוך שבעה נקיים קרינן להו. יוכן נראה לי כמעשה דרבינא דאיעסק ליה לבריה בי רב הובא ואמר ליה ליום פלוני נכתוב בכתוב פניי לכתוב הכתובה ונכתוב אותה, איעכב שבעה יומי בתר ההוא ⁶⁵ יומא פי' בתר יום תביעה. כלומר אע"פ שכתב הכתובה נתעכב עד שהשלים השבעה, ואמרין ⁶⁶ ליה מאי טעמא עבר מר הכי שלא נכסה ביום כתיבת הכתובה, ואמרין ליה לאו סבר מר להא דרבא תבעה להנשא ונתפייסה וכי לא שנא גדולה ולא שנא קטנה משום דמתמא קא חזינא הנא דלא היה הפסק טהרה דלא סבירא להו דתבעי שבעה ואפילו הכי עלו לה לספירת שבעה. ואם תאמר אפילו בדיקה נמי לא עבד כלל הויא אשכחן נקיים בלא בדיקה, הא לא קשיא, דכיון דסבירא לן סופן אע"פ שאין תחלתן כי אתא בסוף שבעה אצרכה בדיקה ואטבלה, אלא הפסק טהרה קשיא ⁶⁷, ונראה לי דודאי כן הוא דבתביעת נישואין לא בעינן הפסק טהרה, והטעם מפני שאינה ראתה ודאי אלא ספק, אי נמי קים להו לרבנן דרם חימוד דבר מועט הוא וממי ⁶⁸ שהפסיקה בטהרה דמיא, אבל ראתה וסת מרובה ⁶⁹ היא, ואם לא בדיקה להפסק ⁷⁰ טהרה חיישינן שמא לא פסק הם.

⁶ ואשה שתבעה להנשא ונתפייסה אע"פ שבדיקה עצמה אח"כ ומצאה טהור ⁶² צריכה שתשב שבעה נקיים אחר יום התביעה, וצריכה בדיקה תוך שבעה וטבילה לביל שמיני כשאר נדות הנהגת עכשיו, מאי טעמא משום דמתמא ליום הנשואין ושמא ראתה טפת דם כחרדל ואבר, נמצא יום תביעה חמור מיום הוסת, כי יום הוסת אם לא בדיקה ולא ראתה ולבסוף בדיקה ומצאה טהור טהרה, ואילו יום התביעה אע"פ שבדיקה אחר התביעה ומצאה טהור טמאה, אך מצאתי בו צד הקל בענין אחר יותר משאר ראיות, דשאר ראיות ⁶³ צריכות הפסק טהרה, וחזן מיום שבדיקה ופסקה בו צריכה שבעה נקיים, ובתביעה זו ומצאו אע"פ שלא הפרישה בטהרה בבדיקה סופרת שבעה חזן מיום התביעה וטובלת, ממעשה דרבינא דאעסק ליה לבריה בי רב הובא ⁶⁴ ואמר להו ליום פלוני נכתוב כתובה, פי' נהיה פניי לכתוב הכתובה ונכתוב אותה, איעכב שבעה יומי בתר ההוא ⁶⁵ יומא פי' בתר יום תביעה. כלומר אע"פ שכתב הכתובה נתעכב עד שהשלים השבעה, ואמרין ⁶⁶ ליה מאי טעמא עבר מר הכי שלא נכסה ביום כתיבת הכתובה, ואמרין ליה לאו סבר מר להא דרבא תבעה להנשא ונתפייסה וכי לא שנא גדולה ולא שנא קטנה משום דמתמא קא חזינא הנא דלא היה הפסק טהרה דלא סבירא להו דתבעי שבעה ואפילו הכי עלו לה לספירת שבעה. ואם תאמר אפילו בדיקה נמי לא עבד כלל הויא אשכחן נקיים בלא בדיקה, הא לא קשיא, דכיון דסבירא לן סופן אע"פ שאין תחלתן כי אתא בסוף שבעה אצרכה בדיקה ואטבלה, אלא הפסק טהרה קשיא ⁶⁷, ונראה לי דודאי כן הוא דבתביעת נישואין לא בעינן הפסק טהרה, והטעם מפני שאינה ראתה ודאי אלא ספק, אי נמי קים להו לרבנן דרם חימוד דבר מועט הוא וממי ⁶⁸ שהפסיקה בטהרה דמיא, אבל ראתה וסת מרובה ⁶⁹ היא, ואם לא בדיקה להפסק ⁷⁰ טהרה חיישינן שמא לא פסק הם.

ושמעתי אבל לא בכבוד, שאחד מן הגדולים התיר פעם אחת לאשתו שהיתה מתחלת יום ג' לראייתה לפי שלא שמש עמה כבר תוך ג' או ד' ימים, וגם הדבר היה לעת הצורך כי היה רוצה ללכת לשיבת רבו ולא היה פנאי להמתין. אך לבי מהסס על זה דמצאתי בא"ז גדול⁷ דהאידינא נשים שלנו צריכים לישב ז' ימים נקיים לבד מיום שראתה בו וטובלת בליל י' לראייתה, ונותן הטעם משום פליטת שכבת זרע, וכתב עליו דבין שמשה ובין לא שמשה סמוך לראייתה לא פלוג רבנן, דגזרינן לא שמשה אטו שמשה ביום ראייתה או יום אחד קודם ראייתה, ע"כ. אלמא דגזרינן לא שמשה אטו שמשה, אע"ג דא"ז מתיר להתחיל ולספור מיום ג' ואילך ואנן לא קי"ל הכי,

⁸ ושמעתי דיש להוסיף עוד יום אחד ולא תתחיל לספור עד יום ו' לשמושה, כגון ממוצאי שבת עד יום ו', שאם תתיר לה שתתחיל ימי הספירה מיום ה' שכבר כלו ו' עונות שלימים ומה שתפלוט עוד אינו סותר, איכא למיחש דזימנין תשמש בין השמשות כמוצאי שבת והיא תסבור דעדיין יום הוא, ונמצא יכולה להתחיל לספור ליום ד' שהוא חמישי לשימושה, ואינו כן אלא לילה היה כששמשה ונמצא דעדיין פלטה בתחילת ליל ד' דו' עונות שלימים בעינן, ולכך מחמירין עד יום ו' לשימושה ותו ליכא למיחש למידי⁹.

הנה ידע ידיו כתר"ה ששאלה זו כבר היא עני הפרק יותר משתי שנים וכבר באו אלי יותר מעשרים וגם הותנו דכתר"ה בא אלי זה יותר משנה להתיישב בזה וגם אצל הגר"א העניקין שלי"א היו שאלות אלו ועדין אנחנו מדחים מלהשיב כי קשה מאד מאד להקל בדבר שהחמירו בו טובא אף שנתחדש עתה בשנים אלו שנוגע זה לכמה אנשים למצוה רבה דפיר אף שיש לי בזה טעמים להיתר ולכן למעשה אין להתיר ויראה לדחות הדבר לשואל.

¹¹ הנה בדבר האשה שזה כמה שנים שניסת ולא נתעברה ולדעת הרופאים הוא משום שזמן שאפשר לה להתעבר הוא בליל העשירי מהתחלת ראיית הוסת שלה וכאשר הרבה פעמים אירע לה שפוסקת לראות דם ביום השני וכשתעשה הפסק טהרה ביום ההוא יהיו ז' נקיינו בגמר התשעה ימים אם יש להתיר לה לטבול או כשיפרוש ממנה שלשה ימים קודם הוסת כיון שהוא יקיים מצות פו"ר.

הנכון לע"ד נראה פשוט ש: בטל מפו"ר לא נהגו להחמיר בלא שמשה שהוא רק מטעם לא פלוג. דהמנהג נעשה משום שלרובא דרובא נשים ליכא חלוק לענין פו"ר ובזמנם אולי לא היה חלוק לשום אשה, דהא רק עתה זה ככ"ה שנים שנתחדש זה מהרופאים המומחים שאיכא נשים מועטות שיש רק יום אחד מהסמוכים לנדתה שיש אפשריות לפניהן להתעבר ואולי הוא מדברים שנשתנו הטבעיים או שגם מתחלה היה כן רק שלא ידעו הרופאים מזה, ולכן אין ללמד ממנהג זה לאסור גם לאלו שהוא בטול פו"ר שהוא מצוה רבה שיש לנו לומר שבאופן כזה אינו בכלל המנהג. ובפרט במנהג זה שהבי' לא חש להחמיר בזה וגם בש"ך סימן קצ"ו ס"ק כ"א אף שסובר כהמנהג כתב שהך דלא שמשה גזירה רחוקה היא, ולכן אין לנו אלא באופן שנהגו שלא היה נוגע לפו"ר אבל כשנוגע לבטול פו"ר אינו בכלל המנהג.

את הפעולה של, מקפיד מלין בראשונים-

9' מקואות פרק ט' שנה ג'

סיבוק ודיבוק פשעך בראש ובבית פשחי אינן חולף, ובבית פסתרים - דפינן אותו מקום - דת"ק באיש אינן חולף ובאשה חולף, ולר"א תלוי בקפידה.

10' תורת הבית דפרשב"א בית שביעי שער השביעי, דרובן... כרבנן

לפי פרשב"א סובר פת"ק שקפידא תלוי'ה ברוב בני אדם ולר"א תלוי'ה באבד אצטמו, ופלככ כת"ק שתלוי ברוב בני אדם ולאו ביחיד כדל' בין דפקד' ובין דפחמיר.

11' מקואות פ"ט שנה ב', ושאר כל הטיט... דח', ורמב"ם פ"ב מקואות דל' א', ושאר...

לפי פרמב"ם טיט רזיט אינן חולף בדל' שנחפח במים אלכא אס כבר נתייבש.

12' מרדכי דלכות מקואות סוף סי' תשמ"ח, כתב פרא"ם... אצא

שית פרא"ם שטיט דח אינן חולף בדל' באינן דרך בני אדם דפקפיד (ומי"ר במיאצו שקוצ בטיט) - ובכד זאת אס פיא מקפידה חולף, ולכאורה סובר שאינן פולטיים אחרי פאבד דפחמיר אבד דל' דפקד'.

13' ר"ן דלכות נדפ (ברייף ז' א' ע"א), ופראב"ד ז"ד... וכילא בה'

דבר מקפידים אדל' דפעמים חולף דל' דלכות.

14' שו"ע י"ד סי' קצ"ח סעיף א', ואם דרק... וט"ז ס"ק ג', וסעיף ד', ושאר... ורמ"א

פשיט פביא את דברי פרשב"א ופ"ן ופסתפק בענן קפידת פאבד, ופרמ"א פביא את דברי פרא"ם.

15' רא"ש דלכות מקואות סי' כ"ז... אינן מקפדת'

אש שזבצה את אורה או את שצרה אין פזבצה חולף מפני שאינן מקפדת (אפי"ן אס זבצה את אצטמו במתכוון) וגם משום שאין בו שני, ואס אומנתה בזבצה בודאי אינן מקפידה.

בנעל דאש שזבצה שצרה מלין אותו דין ברשב"א בתוספת ביאור -

16' תורת הבית שם, לביא... בכתב'

פרשב"א פוסי' שאס פיא רזיט שפזבצה יפ"ה שם אדל' מלין מקפיד - ואינן חולף אפילו ברובה.

17' שו"ע י"ד סי' קצ"ח סעיף י"ז, ושירי אפרה ס"ק ד"ט... אפאי אצטמו דחוד'

אין בו שני בל' אצטמו אין בו כדי דפתיר בל' זירוף אד אצטמו דפקד'.

חידוש דזול בענן פקפידה מלין בדן זפרנעם -

18' שו"ע י"ד סי' קצ"ח סעיף י"ח, סעיף כ' ורמ"א, וט"ז ס"ק כ"א... אבד דל' אוח"כ

מפרמ"א שפזבצה חולף וזריכה אבידה שנת, ופב"ח פוסקי' שפזבצה אצטמו דיקלף ודינן כקלף מלין נקרא פחלק פאצטמו דיקלף במקום חיבור פחלק שצטמו דיקלף אס פחלק שצטמו דל' פא"ט ז חולק - ובפרט אס לנתה אס בעל' דל' תאבד שנת.

19' ע"ק ס"ק כ"ה

פש"ק מחמיר שתאבד שנת אס אפער אפילו אס כבר לנתה אס בעל'.

20' שנה ברורה סי' ע"א ס"ק ג', ואש ששכחה... ושאר ז' אות ג'

אש ששכחה דקלף זיפרנע מלפני פשבת וצומדת ליטבד בל' שבת דכחתחפה תבקש מנכרי דתל' את פזפרנעם פזפרנעם ביד, ואס אין אפער יש דפקד' אפילו בכלי, ואס אס זכ' קש' אפער דפקד' ולנקר את פזפרנעם פיא - ובזפרנע פראטיט תשש כן דכחתחפה.

16 צבעים שעל ידי הנשים או שעל השער לנוי יראה לי שאין חוצצין לפי שאינן מקפידות בהן לעולם ארובה חזרות הן ומחדשות אותם תמיד לנוי, אע"פ שצבע זה פושט בכל השער, ורובו אע"פ שאינו מקפיד עליו חוצצין, כאן מקפדת ורוצה להיותו שם והרי הוא כאילו הוא מנופו של שער, וכנגד צבוע שאין הצבע דבר נוסף וחוצצין אלא כעיקרו של בגד, ואינו חוצצין שהרי מציינו (שקלים פ"ח ט"ז) מבילה לפרוכת אע"פ שיש בהן תכלת וארגמן ותולעת שני, ועוד יראה לי שאין ממשו של צבע בשער ועל הידים אלא מראיתו של צבע ולפיכך אינו חוצצין, ואינו דומה לכתב שחוצצין שממש הדיו בכתב.	10 דלרבנן יכיון דדרכן של נשים נשואות להקפיד אפילו אינה מקפדת בטלה דעתה ולעולם בנשואה שדרכה להקפיד, וההפך באיש דכיון שאין דרכן של אנשים להקפיד אע"פ שזה מקפיד בטלה דעתו, (ולר"ש) [ולר"א] כל אחד ואחד לפי הקפדתו בין איש בין אשה, וקיימא לן ברבנן.

למנוח קודם שביטלה חייבת לציין בכל גופה לברר אם יש עליה דבר חוזף. מתקנת עזרא שתרחה במחין ומסרוק במסרק כל מקום רבו שער וכן שתדח במקום קמטין ובית הסתרים. ולכתחלה תרחף כל גופה במחין.

1' ננה דף ס"ז ע"א, אמר רב גידל... ברדיון נפל ורש"י

נתנה תבשיל לבנה אחרי חפיפה ולאו חזרה וצינו בגופה ולאו חזרה - אצ"פ שבדקה אטמה אחרי אבילה ולאו מלאה עוס דבר חוזף דא אלתה דל אבילה ואומרים שפדכלוך נפל ממנה ביציאה מפוקו.

2' בצעלי הנפש דפראב"ד שער הביטה דיני חפיפה, ופיכא... אבילה'

אם אבילה בללא חפיפה כלל אצ"פ שאלו מלאה אל גבה עוס חזרה אחרי אבילה דא אלתה דל פכילה.

3' ננה דף ס"ו ע"ב, אמר רבין... אחרת'

אם מלאה חזרה בבית הסתרים מיד אחרי אבילה חייבת לטבול שנת.

4' בצעלי הנפש עס דיני חזרה, אמר ר' אבין... פנים'

פראב"ד דמנא שפאצ"ס מלאה אחרי אבילה פיתה גדולה ונכרת - אצ"כ ללא בדקה בין שינה קודם אבילה, ובכל זכות לולאו זה מלאה את פאצ"ס דא פיינ מחייבים אותה לטבול שנת (ואפילו אחרי מלאה פאצ"ס - אצ"כ פ"י אפער לתלות שבא אחרי פכילה דא פיתה אבילה שנת) - מכאן שבדיקת בית הסתרים אינה נאכרת.

דבר זה אצ"כ ביאור - למה יש לפקד בבית הסתרים יותר מצד פאצ"כ? נתיחל עס איקר דין חזרה בבית הסתרים -

5' תורת כפנים מלוא פשה ב' פרק ד', וידיו דא שאל... פרת לבית הסתרים'

עס בית הסתרים פ"י בכלל החיוב על החזרה בשרו במים דא שבא פכתוב, וידיו ופאצ"כ.

6' ננה דף ס"ו ע"ב, אמר רבא... ביטה מצבת בו, ורש"י

אף עאין זריק ביאת מים שנת בבית הסתרים - פמקומות חייבים לפיות ראויים לביאת מים - נקיים מחזרה.

7' תוס' קידושין דף כ"ה ע"ב ד"ה כל פראווי (פנק ע"א), וא"ת הביטה...'

פתוס' פסבירו שבית הסתרים נתרבה ונס נתיאע מביאת מים ומחילא למדען שזריק לפיות ראוי לביאת מים.

8' ריטב"א קידושין דף כ"ה ע"א ד"ה דתמן, מקום פראווי...'

שיבת פריטב"א פ"א שמדאורייתא א"ל אפ"י שפא ראוי לביאת מים אלא שחז"ל עזרו אל אותם פמקומות שנקראים מלאים לענין אכילה.

אצ"כ - לפי פריטב"א מובן למה אין פאצ"כ בבית הסתרים מצב שפרי אין זורק בראוי לביאת מים אלא מדברגן, אבל לפי פתוס' שפא מדאורייתא למה שנחלק בין ציין בשאר פאצ"כ לבין ציין בבית הסתרים?

9' שירי אפרה סי' קל"ט ס"ק ג'

לפי פוס' פקלו חז"ל עאין פאצ"כ בבית הסתרים שאלו שייך עס חזרה דאורייתא עאין בית הסתרים רוב גופה (ואחרי שצינו בשאר גופה דא יתכן אפ"י זריק לעשאר חזרות שיחד יכסו את רוב גופה) - אצ"כ עאם דא ציינו במיעוט גופה דא אלתה דל אבילה - עאין בית הסתרים שפתורה פקלה לפי מביאת מים.

וננה באגרות שפ חידש חידוש גדול בדן בית הסתרים ואצ"פ חידוש פסביר למה אין פאצ"כ מצב -

10' שו"ת אגרות משה חלק י"ד א' סי' ז"ח, ולכן פנכון... בצ"ס'

ר' משה חידש עאין חזרה בבית הסתרים אלא דבר דבוק דלוי אביל דבר פוישב בבית הסתרים ולאו נתיחבר לבשרה אינ חוזף. (אצ"כ סברא זו פתיר ר"מ אבילה במוך שבאופן אש פמטא בריאות פ"י אסור על דפריטיב את אננה מנפנס).

11' עס באצ"מ, אביל למה שבארתי... כפשוטו'

לפי ר"מ אין פאצ"כ קודם אבילה מצב אלא במקום שצ"ס דבר שאינו דבוק חוזף - שאלו יפא אפער לפיכח דאחר זמן שאלו פיתה אבילה זו בשעת אבילה שפרי חזרה שאינו דבוק נפלת בקלות, ומחילא בבית הסתרים עאין חוזף אלא מה שדבוק דל יכולה לציין עס אחר אבילה.

2

והיכא דטבלה בלא חפיפת הראש
ובלא בדיקת הגוף לא סלקא לה טבילה מדאמרינן נתנה תבשיל לבנה והפשילתו
לאחוריה לא עלתה לה טבילה

4

אמר ר' אבין בר ר' אדא אמר
ר' יצחק מעשה בשפחתו של ר' שטבלה ועלתה ונמצא לה עצם בין שיניה והצריכה
ר' טבילה אחרת. מהא שמעינן שאם לא הדיחה בית הסתרים ובית הקמטים שלה
ונמצא בהם דבר חוצץ שלא עלתה לה טבילה. ואם⁴⁶ לא נמצא דבר חוצץ אע"פ
שלא בדקה קודם טבילה עלתה לה טבילה, ואינו דומה לבדיקת הגוף ולחפיפת הראש
כדבעינן למימר קמו, דהא שפחתו של ר' לא בדקה את שניה קודם טבילה ואפילו
הכי טעמא דנמצא עצם בין שניה הצריכה ר' טבילה אחרת, הא לאו הכי לא. ותו
שמעינן משפחתו של ר' שצריכה אשה לבדוק בין שניה משום עצם או משום כשר
מהודק או משום דבר אחר, והיכא דלא בדקה קודם טבילה בין שניה ולא בית
הסתרים שלה, ואחר טבילה נמי לא בדקה עד שאכלה או שנתעסקה בכתמים
ובתבשילים, ואח"כ בדקה ומצאה עצם או דבר חוצץ בין סתריה, מפתברא דכי האי
גונא לקולא תלינן בהו ואמרינן דבתר טבילה עיילו בה הואיל ואין צריכין שיבואו
בהם המים.

5

וידיו לא שטף כמים סה ת"ל * לפי שנאמר
ורחץ את בשרו במים יכול אף בית הסתרים ת"ל וידיו * סה ידיו
בגראא פרט לביה הסתרים אף כל בגראא פרט לבית הסתרים :

6

מקום הראוי לבא מים בעינן אומר רבי נר"ו
דהא מדרבנן בעלמא הואיל ולענין טומאה דינו כגלוי מן התורה
שוויה רבנן לענין טהרה נמי כגלוי מיהו רחיצה וביאת מים לא
בעי דהא כתיב ורחץ את כל בשרו מה בשרו מאבראי אף כל
מאבראי:

10

ולכן הנכון לע"ד דבר חדש דיש שני מיני
חציצות אחד דדבר חוצץ דבוק על הגוף ולא הוי
אותו חלק הגוף ראוי כלל שיבא עליו מים כפי
מה שהוא עתה. ושני דכיסה בדבר אחר את הגוף
כמו אוחו באדם וקפצה ידה וכדומה שהאדם בעצמו
אין בו שום חסרון לביאת מים רק שדבר אחר
האוחז בגופו אינו מניח שיבואו המים לגופו. ותרוייהו
הו חציצה שעכ"פ חוצצין המים מהגוף אבל הוא
רק במקום הגלוי שבעינן ביאת מים ממש. דבביה"ס
שארין צריך לביאת מים אלא שיהא ראוי לביאת
מים אין לפסול רק חציצה דמין הראשון שדבוק
שם דבר חוצץ שמצד זה לא הוי מקום ההוא ראוי
כלל לביאת מים עתה אבל מין הב' דאין שם דבר
חוצץ רק דאדם אוחו שם ומחמת זה אין המים
יכולין לבא שם ובעצם הגוף אין שום חסרון נחשב
ראוי לביאת מים וכשר דאף שהאוחז אין מניח
המים לבא שם אינו כלום דהא אין צריך שיבואו
ולכן רשאי שלא להניח את המים ליכנס לשם.
דדבר אחר המכסה אינו שייך שיחשיב את המקום
שאינו ראוי לביאת מים כיון דלא נשתנה הגוף בזה
דאינו דבוק ואינו שייך לו. ולכן כשרה חציצה כזו

¹¹ אבל למה שבארתי ניהא בפשיטות דכיון דרק
חציצות הדבוקים ומסובכים חוצצין לכן כיון שאחר
טבילתה בדקה ולא נמצא שם דבר החוצץ שכל
החשש הוא דאפשר היה עליה בעת הטבילה דבר
חוצץ וברדיוני נפל אין שייך לחוש בדבר הדבוק
ומסובך בגוף אלא במונח בעלמא על הגוף שאינו
חסרון בעצם הגוף שהוא חציצה דמין הב' שאינו
חוצץ בביה"ס אף אם היה שם לכן עלתה הטבילה.
ורק בגוף שבעי ביאת מים ממש וחוצץ שם גם
חציצה כו חוששין דברדיוני נפל ולא עלתה הטבילה
והוי הטעם שכתבו הטור והש"ע נכון כפשוטו.

למדנו שחז"ל חז"ל בבית הסתרים ואצ"פ שאין זורק בבעצת מים לתוך בית הסתרים - בכ"ז צאת יש זורק שיפיו ראויים לביאת מים. גם למדנו שדבר המכסה את מיעוט אפוף ואיננו מקפיד עליו אינו חז"ל, וכן ראוינו את דברי הראשונים ורש"י באשה שצבצה את שערף שאין צבצה חז"ל (ואצ"פ שהצבצה מכסה את כל שערף) מפני שפ"א חז"ל שיפ"ה שם צבצה - וזה אצ"ל מאיננו מקפדת - וגם אין לזבצה ממש.

1' חכמת אדם בעלכות נדף כדל קיי"ט סעיף י"ח, ובינת אדם אות י"ב, וכד עני... חז"ל

שי"ת החכמת אדם ששן תומבת איננו חז"ל מפני שפ"א עני, אבל סתימה עושים לרפואה ולזכ"א הכאוב דא פיתה חז"ל בסתימה כדל.

רוב הפוסקים חולקים על דברי החכמת אדם -

2' שו"ת מפרש"ם חלק א' סי' ע"ט ...אף שפ"א לרפואה

המפרש"ם אצן סתימה פ"א גם עני ומח"א איננו חז"ל, ולעולם דא תז"א.

3' שו"ת אגרות משה חלק י"ד א' סי' ז' ע"ז ו', אבל... מקפיד', ולכן ברור... ברור'

אבל ר' משה פ"ה ברור שגם החכמת אדם פ"ה מודה בסתימות של זמנו שאינו חז"ל שבודאי חז"ל שהסתימה תשאר במקום הפחור.

כ"ז צבצה בנעצ סתימה קבוצה, אבל בעני סתימה זמנית רבו הפעות:

4' ע"ב א"ל, ומח"א... זמנית', ופ"ה... אולי חז"ל

דפי ר"מ גם סתימה זמנית איננו חז"ל אלא אם מפרשה לזכ"א.

5' ספר מראש כהן פרק שביעי הערה ג', ומח"א...

המנע"ט דפקד דוקא אם סתימה אמורה לרפואה לפחות ל' יום.

ופ"ה, ראוינו בחכמ"א ששן תומבת איננו חז"ל - כוונתנו לשן קבוצה, אבל שינים תומבות הפשויות לזכ"א בל"ה בודאי חז"ל, וכן פ"א ש"ש שינים שאיננו קבוצה.

6' שו"ע ע"ב... אלא עתה רב אביה'

ח"ב דבדוק שינוי ענין פ"ה - ואם שכח מלמד דוק תבדוק אחר' שצבצה ואם דא נזכ"א בינון דבר פחור עתה רב אביה.

7' שו"ע י"ד א' סי' ק"ח סעיף כ"ד, ויש לנפלות... ומח"א, וט"ז ס"ק כ"ה

המנע"ט שד"א תאכ"ל בשר צרב ל"ה אביהתה אלא אם פ"א שבת או י"ג.

למדנו שכל דבר שמקפדת לרפואה באיננו זמן חז"ל - ואפ"ל בבית הסתרים שאין ז"ל שי"עו ע"ש פ"מ ב"כ זאת חייב לרפואה ראוי לביאת מים. גם ראוינו ע"ש שדבר ח' הנמחה במים אינו חז"ל שפ"מ חודרים דרכו.

8' נדף דף ס"ז ע"א, אמר מר אוקבא... דירק'

לפ"ה שבצ"ל חז"ל כשפ"א יג - ופירוקת פ"א סימן ל"ה.

9' תוס' ע"ב דף ע"ב... ומח"א חז"ל

דפי תוס' פ"ה כ"אן אוקת בלפ"ה שבתוך פ"ה דוקא ולכן יש פ"ה בין ח' ל"ה, אבל לפ"ה שמח"ל ע"ה חז"ל אפי' אם פ"א ח' - שבתוך פ"ה בל"ה אין ע"ש מנח"ל לפת"ה בל"ה פ"ה, אבל מח"ל ר"ה חוששים.

10' רא"ש בעלכות מקוואות סי' כ"ה, לפ"ה שבצ"ל... דירוק', ומצדני י"ג אות מ'

ע"ה פ"ה ש"ה בא לפרש את שתי המשניות - לפ"ה מח"ל ע"ה חז"ל, ולפ"ה שבצ"ל אינו חז"ל - אלא שפתוס' פ"ה שמדובר בלפ"ה ח' ופ"ה חז"ל מח"ל ע"ה אלא דא בתוך פ"ה - ולפי פ"ה ש"ה לפ"ה שבתוך פ"ה אינו חז"ל ואצ"פ שפת"ה לירוק מפני שאנו אומרים שפ"ה אינו מנח"ל לפת"ה, ומח"ל ע"ה אין י"ה כ"ה נ"ה לירוקת חוששים ל"ה.

בראשונים ש"ה ישנו מחלוקת עקרונית באם הפלכות פ"ה באות בסוגיא (כ"ל לפ"ה) פ"ה ע"ה נדף בעצ"ה או שכו"ל מצעות שפ"ה ח"ז ע"ה ע"ה -

11' תוס' ע"ב דף פ"ה פתחה ע"ה כו', ...סעיף

פ"ה ר"ה ח"ה א"ל ע"ה בסוגיא, ול"ה פ"ה כ"ל פ"ה שמצתא ד"ה אתמר פ"ה לפ"ה אלא בעצ"ה ע"ה - וכן פ"ה ב"ה ע"ה ובר' סעיף ע"ה, וכן פ"ה ר"ה, אבל ר"ה ח"ה.

12 עו"ע יו"ד סי' קצ"ח סעיף ז'

העו"ע פסק כחו פתוס' ושדכא כפרא"ע - עפדפדוף היבש חו"כ' בין בעין ובין מחו"כ' דב'. ומחוי' דעין חו"כ' אפילו דלח - אפסק כרע"י עאלו חו"כ'ים דבעדע דלכא רק דלעפרות.

13 ע"ק עס ס"ק י"ג ...אחר פניקד', ומיפו כ"ז...ד"ר'פ', מו...N"NI...

דפ' פ"ש"ק אס אבדע אס דפדוף בעין וקשע דפ דלכדוס שני'ת אפער דלסמוך אל שיטת ר"ח. אבד דפדוף מחוי' דעין חו"כ' מאיקר פד'ין לכ"ע ואין דלחדק בין אבידע דבעדע דבין אבידע דלעפרות.

14 רמ"א סעיף נ"ג. ע"ק ס"ק נ"ה. ועז' דבונע אל דברי פרימ"א

בשערי דורא פחמיר מ'י רע'ים וזכאופ שבגאופ חו"כ'ים ובעפופת שערי דורא חדק אליו שאינם חו"כ'ים אלכא שיש חשש אס תעז'ור את עזמא תגרוס דבשערה שיתקמט, וחשש פרימ"א דדברייפם, ואס פזכיר שזריכה דפסיר זכאופ פאל' - דלכאורה פיא יותר חמורה שפזכאופ נדבקת לכותל' פאל' מלפנ'ם ואינן ראוי דב'אית מ'ס. פ"ש"ק פסק שאין כל ז' דעזיבא דלפי' פעז'י דבונע פכונע גס אל זכאופ פאל'. ולכאורה ז"ע דמא איננע חו"כ'ית אפילו בד'עבד?

15 חידושי ר"ע איזר אל עו"ע סעיף ז' ד"ר דפדוף

פרימ"א עפאנן אצן שאין דין, ראוי דב'אית מ'ס' באברים פפנימ"ס שפרי כל ענן בית פסתריס מקורו בתורת פנ'ם שנתמטע דב'אית מ'ס - ובאברים פפנימ"ס פרי גס בל' פפסוק פ"פ מובן שזריכה דב'אית מ'ס - ומחילעא כשעב נתרבה בית פסתריס דחייב, ראוי דב'אית מ'ס' אין אברים פפנימ"ס בכדל'

16 הנ' סוף מקואות, ח"ו שפוא תחוב... ור"ע ד"ר בזמן... מ'ס'

בזמן שאין פח"ו נראע מבח"ו אינן חו"כ'

17 עו"ע סעיף י"א. ע"ק ס"ק ט"ז. וחידושי רע"א שם ד"ר ונראע

פב"י פסתפק אס, נראע פירושו שאין פח"ו (או פקו"ו) שקוא בתוך פבשר - ור"ע אס עפאנן נפח"ו אד"ן אל נכנס לתוך פבשר דכא נחשב תוך פבשר וחוי"ו, או ש.נראע' פוא כקשוא - ר"ע שאע"פ שפוא שקוא דלערי בכד זכאופ אס רואים אותו דרך פנקב שבבשר גזרו חז"ל שיחז"ו גזרע אכא אפ"פ שאינן שקוא דלערי. פ"ש"ק כנראע ר"ב דחשש דש"י פפירוש'ם אבד פקד אס פוא שקוא דלערי אע"פ שפוא נראע, ורע"א תמא ע"ל.

1 י"ח נראה לי דנשים שיש להם שינים תחובות אין חוצצין אבל מה שסותמין נקבי השן על ידי רופא כדי שלא תכנס בו רוח חוצץ ועיין בבית אדם יב':

וכל לנוי אף שיש בו ממש אינו חוץ משא"כ
בסמימה שהיא לרפואה ואלו לא היה לה כאז שניים
זודאי לא היתה סותמת ולכן חוץ.

2
מכתבו הגיעני וע"ד שאלתו שמה שהמליאו הרופאים באשה שיש לה נקבים בשינים שמטיפים איזו דבר שיש לו מראה השן לזיך הנקב ונעשה מחובר עם השן ולא ניכר מקומו ועי"ז מתרפאים השיניים והוא כמראה השן ועי"ז שאל אם הוא חוץ בטבילה והביא מדברי בינ"א שפסק דחוץ ובשו"ת שו"מ מ"ת ח"ג סי' ק"ח האריך להתיר ודבריו לא נהירין כלל אך י"ל דהתם מייירי במטיפין עופרת אבל בנ"ד הוי לגאותו דאינו חוץ אף דמתחלה עושין לרפואה מ"מ אין חפזים להסירו אחר"כ משום נוי שלא יהיו נראים הנקבים וכבר הוכיח הבינ"א שג דלא כהב"ח דכל לגאותו אפי' הוא דבר ממש ולא חושא אינו חוץ עכ"ד. הנה לפענ"ד דבנ"ד דא"א להוליאו ולשלפו מחוץ השן לכ"ע אינו חוץ אף שהוא לרפואה

³ אבל ברפואה כזו שאחר שכבר יש לו חסרון וחולי זה אין טעם להקפיד עליו כמו הבלאמבעס שעושין הרופאים דודאי מאחר שיש נקב בהשן אין שייך שום קפידא שלא יהיה בלאמבע בשנו דהא אדרבה בבלאמבע ראוי יותר להשתמש בלעיסה ושתית חמין וצונן מבשן נקוב, וגם לענין יופי יותר הוא יפה משן נקוב אין להחשיב מקפיד.

ולכן ברור שבלאמבע שעושין הרופאים בזמננו אינו חוצץ ואף החכ"א יודה לזה בלא ספק רק הוא איירי באופן שהוא רק שלא יכנס הרוח ולא יכאב השן אבל אינה טובה ללעוס בה דיותר נוח לו ללעוס בשן נקוב מסתום בשעוה ועופרת שהזכיר לכן אף שבשביל הכאב מניח שם הוי מקפיד אבל בלאמבע שבזמננו גם הוא יודה שאינו חוצץ וכמו שנתפשט היתר בכל העולם ואין מפקפקין כלל וזה ברור.

⁴ וממילא אינו חוצץ אף בלאמבע זמנית והנה הוא רק בבלאמבע טובה אבל בלאמבע אף קבועה שהרופא הניח שלא כראוי כגון קודם שנתרפא השן היטב וכואב לו גם עתה או אף שאין כואב לו אך אינו יכול ללעוס בה, שודאי תסיר הבלאמבע כדי לרפא היטב את השן ולסותמו אח"כ באחרת נלע"ד לחוש אולי חוצץ

⁵ ומ"מ כיון שאין כל הסברות האלו מוכרעות לגמרי מצריכים מורי ההוראה שתהא הסתימה קבועה בגופה ל' יום כדי שתהא בטלה טפי לגופה.

ספר

פסק דין

בדיקה להחזיק במצוין סתום כדי שתוכל לטבול בערב מפת אחר ז'
וכדי שהצבה (הפניה הז"ז) תוכל להתחיל ולספור ז' נקיים)

אבאזו לניצח: ראוב"ד מציינה סתום וא"ז הפס"ט
הרואה דם בהרשעה או שלט בהרשעה, וכן הרואה דם בתולעים והולכות את כתם או שהרשעה
ולא מלכא כלום, וכן פולדת והמפת-

מתי תוכיח בדיקה שנתם המצוי:

יום ראשון לראיית שחרית: רש"א- לרבי, ולתום' לכ"ז איננו פוכח
יום ראשון לראיית מנחה: (רמ"א מציקר פדיון) רש"א ורש"י- לרבי, ולתום' (חוו"ד) לכ"ז איננו פוכח
יום ראשון לראיית המוק למשק כל בין השמשות: (ש"ע לכתחלה) לכ"ז דפי ת"ק חכמים ורבי
יום שני וצד ששי שחרית כשראתה בו ביום: (ש"ע מציקר פדיון) (רמב"ם) חכמים, ולתום' (חוו"ד) לכ"ז איננו פוכח
יום שני וצד ששי מנחה כשראתה בלילה שלפני: חז"א- ספק לפי פתום'
יום שני וצד ששי מנחה כשראתה בו ביום: (חוו"ד) לכ"ז דפי פתחמים
יום שני וצד ששי שחרית וכ"ז מנחה כשלא ראתה בו ביום: (ש"ע חז"א) לכ"ז דפי פתחמים
יום שני וצד ששי במוק אם לא ראתה בו ביום: (ש"ע לכתחלה) לכ"ז דפי פתחמים
יום השביעי (של נצה), וצד ספירת ז"ל לזבחה) שחרית כשראתה בו ביום: דת"ק וחכמים, ולתום' (חוו"ד) לכ"ז
יום השביעי (כנ"ד) מנחה כשראתה בו ביום: לכ"ז
יום השביעי (כנ"ד) שחרית כשלא ראתה בו ביום: לכ"ז דת"ק ולחכמים
יום השביעי (כנ"ד) מנחה כשלא ראתה בו ביום: לכ"ז (אפי" ר' יהודה)
יום השביעי (כנ"ד) במוק אפי" אם ראתה בו ביום: (ש"ע לכתחלה) לכ"ז

חמה בודקת:

למר גפן או למר רך ונקי: (ש"ע) יודיע
בד"ד פשטן: רבא דלשני קמא
פשטן בלוי: רבא דאביבזית אימא (רש"י- יותר לבן, אר- יותר רך)
בד"ד פשטן בלויים: (ש"ע, רמב"ם)

צומק פבדיקה:

שלט בחורין וסדקין לטפחות: לכ"ז איננו מספקת
שלט בחורין וסדקין לטפחות: ראוב"ד
בחורין וסדקין לטפחות: (רמ"א) תפ"ד אם אין ביכולתה לבדוק יותר בצומק
צד מקום שהשנה דש. (ש"ע) ראוב"ד

שבעה נקיים

שבעת ימים שהצבה סופרת אחרי שבפסיקה באפרה, והפניה הז"ז

וספרה ט:

ספירה: ש"ע דפי פתום' בלי ברכה, ע"ב בתום' אי"ל לספור -וכן פחינק, ראוב"ד- לריכב לזאת שפ"א בג"ל
לבישת לבלום: או לפחות בדיקום מכתמים-אפי" שבאז שח"ל בו ט"ז
בדיקה: תום'- לכתחלה בכ"ז יום, מרדכי- בקר וצד
פ"ת- במקום כאב לכתחלה א' וז'
בד"ד צד: רב רבי אליעזר (ש"ע, ראוב"ד) יום אחד
רבי חננאל ברי"א (דעה ב' בש"ע, מרדכי) א' וז' (דמ"ד) -ש"ע יצברו פי' ימים בלכא בדיקה)
ר' יהושע- יום שלט בדיקה באיננו צולט
ר' אקיבא- ספורים ודוקים בפנעו וז' ז' בדוקים רז"ל
סתיירה: ראויית דמים: סותרת למפרע
כתמים: רמ"א- ע' ראשונים אין תולין (אלא בכנף)
פליטת ש"ז: לטפחות-סותרת ימח תוק ו' צוננת לכ"ז
לצדעה- ראוב"ד- איננו סותרת, (ש"ע) סותרת
חשע לטפחות: ר"ח ור"י לכ"ז תמנע שחא תפ"ט
לכ"ז שנה- תפ"ד (ש"ע) לכ"ז תמנע צד יום ו' משום לכ"ז פלוג וטעות בהן פשעות